

Értékmentés ON, pazarlás OFF!

Mit kell tudni az e-hulladékká vált mobiltelefonok
visszagyűjtéséről és újrafeldolgozásáról
Európai Hulladékcsökkentési Hét – 2025

#EWWR2025
#ÉRTÉKMENTÉS
<https://szelektalok.hu>

NEMZETI ENERGETIKAI
ÜGYNÖKSÉG
ZÁRTKÖRŰEN MŰKÖDŐ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

Ön vajon hány mobiltelefont cserélt le az elmúlt évek során? Lehet, hogy otthon vagy az irodában, a családtagoknál egy-egy fiók mélyén lapul még? Foglalja a helyet, de valamiért nincs szíve megszabadulni tőle?

A Magyar Telekom szerint Magyarországon háztartásonként átlagosan 1,7 darab, mindösszesen 2,7 millió használaton kívüli mobiltelefon lapul otthon. Magyarországon a használt mobilok átlagéletkora 2,8 év, elsősorban a 60 év felettiek, és az átlagnál alacsonyabb jövedelemmel rendelkező válaszadók ragaszkodnak eszközeikhez. A fogyasztói magatartásokat vizsgáló kutatás alapján a Magyar Telekom három jól elkülöníthető csoportot határoz meg az alapján, hogy az emberek mit kezdenek használaton kívüli, régi mobiljaikkal. A megkérdezettek legnagyobb része (66%) megtartja régi készülékét. Ennek több oka is lehet: van, aki tartaléknak teszi el; van, aki tudja, hogy kezdeni kellene vele valamit, de egyrészt könnyebb otthon eltenni a fiókba, semmint leadni valahol, másrészt pedig nem is tudják pontosan, hogyan kellene elindulni ebben. A megtartók között olyanok is akadnak, akik aggódnak a telefonon tárolt adatok (elsősorban banki adatok) miatt, és vannak, akik szerint jó lesz még majd valamire, hiszen értéke van. Azt azonban kevesen gondolják végig, hogy az évek alatt a fiókban porosodó eszközök folyamatosan veszítenek értékükből és funkciójukból egyaránt. A megtartó típusú ügyfelek a működő és értékes telefonokat ugyanúgy megtartják, mint a nem működő, értékteleneket.

De egyszer biztosan eljön az idő, hogy kell a hely, meg kell szabadulni a felesleges holmiktól, de ezzel ugyan mit lehet kezdeni? Egy biztos: A kommunális hulladék közé semmiképpen ne tegye!

Egyrészt veszélyes anyagokat, másrészt olyan értékes alapanyagokat tartalmaz, amelyek megfelelő eljárásokkal visszanyerhetőek és újrahasznosíthatóak.

Ezért fontos, hogy ezt az ún. elektromos, elektronikai hulladékot mindenki a megfelelő helyre, biztonságos körülmények közé helyezze el. Ehhez kívánunk segítséget nyújtani, hiszen ezek elkülönített gyűjtésére sok akció, létesítmény és így hasznosítási lehetőség áll rendelkezésre itthon is.

Régi telefonok leadása, szelektív gyűjtése során mire érdemes figyelni?

2021-ben a világon körülbelül 7 milliárd mobiltelefon készülék felhasználó volt. Ezekből a telefonokból képződő e-hulladék elképesztő mennyiségű, ami egyre csak növekszik! Ez érinti a telefontulajdonosokat, a felhasználókat is.

Mit is lehet és kell tenni a feleslegessé vált készülékekkel? Erre nyújt megoldást a használt telefonok esetében az

- újrahasználat
- jótékonyági célokra történő adományozás
- megvételre felajánlás
- javítás az arra kijelölt szolgáltatóknál
- újrafeldolgozás
- elkülönített gyűjtésre átadás a kijelölt gyűjtőpontokon (forgalmazási helyek, szervezett gyűjtési akciók, hulladékudvarok)
- megfelelő e-hulladék feldolgozóhoz való eljuttatás

Új, divatosabb telefon vásárlása előtt ezért is érdemes elgondolkodni azon, hogy egy pár ezer forintos akkumulátorcsere hozzájárul a bolygó megmentéséhez, és nem utolsósorban anyagilag is kedvezőbb megoldás lehet.

Az okostelefonokra néhány ok miatt különösen oda kell figyelni:

- Kétéves átlagos élettartamukkal többé-kevésbé az „eldobható” kategóriába sorolhatóak.
- Egy új okostelefon gyártása – és különösen a bennük található ritka anyagok kitermelése révén – a készülék két éven át tartó teljes CO₂-kibocsátásának 85–95% -át teszi ki.
- Egy új telefon előállítása (és így megvásárlása) annyi energiát igényel, mint annak feltöltése és működtetése egy egész évtizeden keresztül!
- Még a legújabb trendek szerint is, amikor az emberek megpróbálják telefonjuk élettartamát egyre jobban kitolni, a szórakoztató-elektronikai vállalatok egyre jobb, még több újdonságot rejtő vagy éppen divatosabb telefonokkal próbálják pótolni az emiatt elmaradó nyereséget.

- A kutatók megállapítása szerint a nagyobb képernyővel rendelkező okostelefonok használata mérhetően nagyobb szén-dioxid-kibocsátást eredményez.

“Rádásul az egyre jobban elterjedt újrafeldolgozási programok ellenére a kutatók szerint a leselejtezett telefonok körülbelül 1% -át hasznosítják csak újra” – közölte Lotfi Belkhir, a tanulmány vezető szerzője.

Miért van szükség a mobilok újrafeldolgozására, és ezt egy kevésbé ismert ásvány, a koltán példáján keresztül mutatjuk be.

De mi is az a koltán”?

A koltán (ferroniobát-tantalit) nevű ércből nyerik a tantál nevű fémeket. Ezt többek között kondenzátorokban használják, így megtalálható a mobilokban, a laptopokban, gps-ekben, táblagépekben. A világ koltán készletének 80%-a Afrikában található, ennek is nagy része a Kongói Demokratikus Köztársaságban (KDK). Ugyanott, ahol a hegyi gorillák, csimpánzok is élnek. Élőhelyüket drasztikusan megváltoztatja a bányászat.

2018-ban 5.100.000.000 mobil jutott a 7.6 milliárd emberre. 2025-re – a 8.6 milliárdnyi emberiségből 5.9 milliárd - előfizető lesz. Ebből következően a koltán iránti kereslet jelentősen meghaladhatja az 1000 tonnát. Ha azonban a használt mobiltelefonokban található ásványok újrahasznosításra kerülnek, akkor ezen ércek bányászata, amely konfliktusok forrása is a térségben – csökkenni fog.

Forrás: The Mobile Economy Report 2018, GSM Association;

www.gsmainelligence.com;

www.counterpointresearch.com

A mobiltelefonok újrafeldolgozása az évek során növekvő tendenciát mutat az egyre növekvő környezetvédelmi kampányok hatására, de még nagyon sok teendő van, hogy az emberek figyelmének központjába kerüljön az elektronikai hulladékok hasznosításának fontossága.

Mindenesetre, ha egy okostelefont két év helyett három évig használnak, máris jelentős javulást

érünk el egyénileg is a szén-dioxid kibocsátás szempontjából. Mégpedig egyszerűen azért, mert így nem kell kibányászni a szükséges ritka fémeket az új telefonhoz.

A Google, a Facebook és az Apple már tett ígéretet arra vonatkozóan, hogy tevékenységei során **100% -ban megújuló energiára tér át.**

Az internetet használó eszközök sora azonban folyamatosan növekszik, a háztartási gépektől kezdve a kazánokon át a személyautókig, amely folyamatosan növeli a szerverekre rótt terhelést.

Ha a támogató infrastruktúra nem fordul azonnal a 100% -ban megújuló energia felé, akkor a globális CO₂ kibocsátás soha nem látott méreteket ölthet az előzőek ismeretében.

Konklúzió:

a fenntarthatóság jegyében erősen gondolkodjunk el azon, hogy:

- mennyire fontos, hogy készülékünket újabbra cseréljük,
- lehet, hogy az még javítható állapotban van,
- mennyire fontos, hogy ezek az eszközök mindenképpen visszagyűjtésre, majd
- újfeldolgozásra, hasznosításra kerüljenek a megfelelő elektronikai hulladék feldolgozására szakosodott vállalkozásnál, hogy az azokból kinyert alapanyagok egy új terméknel felhasználásra kerülhessenek.

És mi lesz a kábelekkal, a töltőkkel, a fülhallgatókkal?

Sokszor modellváltás miatt, vagy sérülés is haszontalanná, használhatatlanná válnak ezek az eszközök, de ezeket is a hulladékudvarokban érdemes leadni, hiszen a hulladékhasznosító cégek visszanyerik ezekből az alapanyagokat.

Vegyük figyelembe, hogy **„A hulladékmentes életmód elérése egy törekvés, nem pedig egy állapot!”**

(Kump Edina környezetkutató)

Hasznos linkek:

Hulladékudvarok

CSeriti

<https://tudastar.kszgySz.hu/>

www.Szelektalok.hu

<https://forgomorgo.hu/>

<https://applia.hu/e-hulladekok/>

<https://lampahulladek.hu/>

www.tudastar.kszgySz.hu

<https://www.janegoodall.hu/programjaink/passzold-vissza-teSo-mobil-ujrahasznositas>

<https://www.telekom.hu/lakossagi/keszulekek/leadas-akcio>

<https://kovet.hu/adj-uj-eletet-a-regi-kutyuknek-indul-az-oszi-passzold-vissza-teSo-kampany/>

<https://www.goldwaterrecycling.com/>

<https://www.vg.hu/tech/2025/03/tobb-millio-mobiltelefon-hever-a-magyar-otthonokban-mi-leSz-a-Sorsuk>

<https://hu.todoandroid.es/mib/C5/911-van-mobil-anyagokb/C3/B31/>

Tegyünk közösen egy tisztább, fenntarthatóbb jövőért!

E-mail: hulladekcSokkentesihet@kszgySz.hu

A tájékoztató tartalmának összeállításában
közreműködött: Doró Viktória szerkesztő

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége